

## **ΑΓΓΕΛΟ - ΔΙΟΝΥΣΗ ΔΕΜΠΟΝΟΥ**

# ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΚΑΙ ΑΠΟΙΚΙΑ

—= ΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ =—  
(ΜΕΡΟΣ Α')

φωτοτυπική ανατυπωση από το περιοδικό  
«Η ΚΕΦΑΛΟΝΙΤΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ»  
τευχ. 65)66 Μαΐος - Ιουνίος 1977.

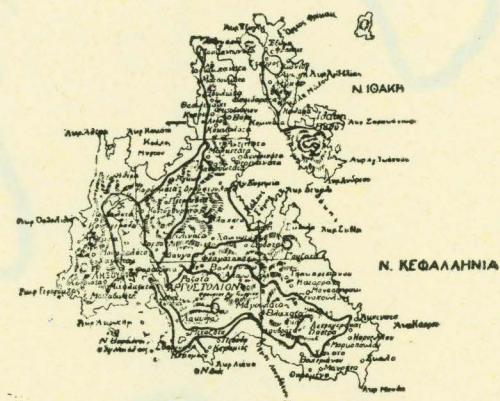


# ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ  
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ  
1977

ΤΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΚΑΙ ΑΠΟΙΚΙΑ  
— ΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ —  
(ΜΕΡΟΣ Α')



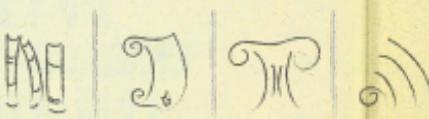
ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ  
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ  
ΣΥΔΔΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ  
Α.Σ.2.Φ.13.0034

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ  
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ  
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

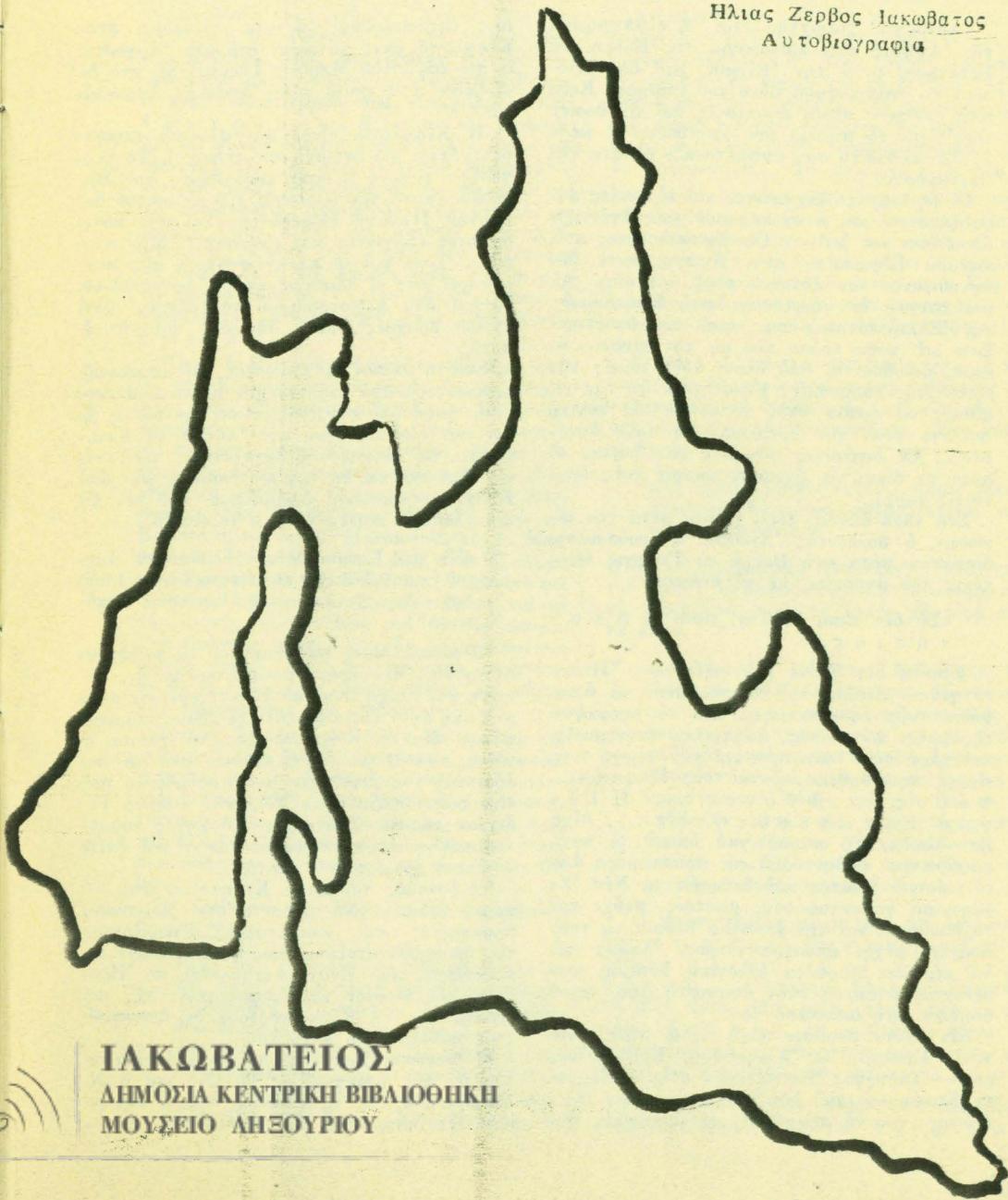
ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

АИКІОРА ІІ НАОПОРГНІ  
— НЕДА КІНТ АТЕМ АТ  
СА ІЗВАМУ

Ізмінено



ІАКОВАТЕІОС  
ДІМОСІА КЕНТРІКІ ВІВЛЮӨНКІ  
МОУЗЕІО АНЭОҮРІО



Το εσκεμμένον τουτο λαθος, δι' ου η Επτανησος ενωνετο δια του σκηπτρου του Γεωργιου και ουχι κατοπιν αγωνος, κατεμαρτυρει, οτι η ενωσις ητον απλουν τι ισως πειραμα η μεταβατικη καταστασις προς επιτευξιν ετερων σκοπων.

Ημεις τοιαυτην ενωσιν ουδεποτε υπογραφομεν.

Ηλιας Ζερβος Ιακωβατος  
Αυτοβιογραφια

# Μπρόπολη και... ἀποικία

— Γιά πρεικών ελέγει... —

Τεύ ΑΓΓΕΛΟΣ - ΔΙΟΝΥΣΗ ΔΕΜΠΟΝΟΥ

Αστοργη χαραχθήσεται ή συντεριφορά τῆς Αθήνας στὰ καινούργια τῆς ἑδάφη, τὰ ἐφτάνησα, μετά τὴν Ἐνωση. Καὶ δὲν ἔννοιε τὴν συμπεριφορά μόνο τοῦ ἐπίσημου Κοράτους ἀπέναντι στοὺς ἀγωνιστές καὶ τὶς θυσίες τους<sup>1</sup>, μά τὸ πνεῦμα ποὺ κατεύθυνε τὸ μέσο Παλαιολλαδίτη σᾶν ἀντιεπόπτες θέματα τῆς Ἐπανήσου.

Οἱ ἀγῶνες ἀποξενιδοῦνται καὶ σὶ θυσίες παραβίλεπονται καὶ ὁ σκοπὸς ποὺ τοὺς ἔγεννησε ἀπωθεῖται καὶ 'κείνος. Οἱ Ἐφτανησιώτες πού, καθαρὰ Εὐρωπαῖοι στὴν ἀγορὴ, ποτὲ δὲν ἀντιθήκανε τὸν ἔθνισμό τους, καὶ ὅντε γιὰ μὰ στιγμὴ δὲν διστάσανε στὴ διαβεβαίωση τῆς Ἐλληνικότητάς τους, ποὺ τὴν ὑποσηρίζανε μὲ κάθε τρόπο καὶ μὲ τὸν κίνδυνο ἀσώμα, ἀπωθοῦνται ἀπὸ ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς κοινωνικῆς παρονοίας! Εὔκολότερο φάνηκε γιὰ αὐτοὺς νὰ νικάνε στὸν κοινωνικὸν καὶ ἔθνιον διάλογο ὅταν τὸν διεξάγανε μὲ τοὺς δινάστες... Οἱ δισκολίες φάνηκαν σᾶν ἔπειτε σ' αὐτὸ τὸ βῆμα νὰ ἀντιεπωπίσουν τοὺς διορθεῖταις τους<sup>2</sup>...

Στὰ 1893 ἀκόμα, τόσα χρόνια μετὰ τὴν «Ἐνωση», διακόπτεται μέσα στὴ Βούλη τὸ Γεώργιο Θεοτόκη, ποὺ ἀγορεύει, μὲ τὴ δήλωση:

«Σὺ δὲν εἶσαι Ἑλλην, εἶσαι ἐπτανήσιος.»<sup>3</sup>

Ἐτούτη δὲν ἤτανε μία σύνπτωση. Ἡτανε τὸ γενικό πνεῦμα ποὺ προσπαθοῦσε νὰ ἀποθήσει τοὺς ἐφτανησιώτες ἀπὸ τὸ προσκήνιο τῆς ζωῆς, κοινωνικῆς, πολιτικῆς, οἰκονομικῆς, ποὺ χάρη στὴν ίκανότητα καὶ τὴν ἀγωγὴ τοὺς εἶγανε προσωθῆτε, καὶ νὰ τοὺς ἔξαφανίσει... Φόβοις;... Φόνοις;... Πλευραῖς;... Λίγο ἄτ' ὅλα!... Τὸ παράδειγμα δύως, τὸ κακό παράδειγμα, δόθηκε ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα ἀπὸ τὸ ἐπίσημο Κοράτος ποὺ θεώρησε τὰ Νέα Ἑδάφη σὰ γαλακτοφόρους μαστούς, πούχε καὶ τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ἐπιθυμία δέσμη νὰ τοὺς ἀφοέξει μέχρι ἀποστραγγίσεως. Ἀκόμα καὶ νὰ κερδίσει παρθένα ἐκλογικὴ δύναμη, φαρείνοντας ἀνάμεσα στὸν ἀγωνιστή Λαό, ἀφοῦ διηθῆσε στὴ διάσπαση του.

Δὲν ἔχουν περάσει παρὰ δύτῳ μῆνες ἀπὸ τὴν «Ἐνωση». Οἱ 'Αλέξανδρος Κομονδοῦροις - Τπουνγός Εσωτερικῶν στὴν Κυβέρνηση Κανάρη, καὶ ἥδη ἐξέλεκτός τῶν ἀναπτόρων, γιὰ νὰ προσθῆται σὲ ἀρχηγούς θέ-

σεις τῆς πολιτικῆς, ἔρχεται περιοδεία στὴν Κεφαλονία όπου καταλανεῖ στὸ μὲν Ἀργοστόλιον στὸ σπίτι τοῦ Μαρίνου Γκεντιλίνη<sup>4</sup>, στὸ δὲ Αλεξούπολη στὸ σπίτι τοῦ Ιωάννου Γεροντάνου.<sup>5</sup>

Ἡ Κεφαλονία εἶναι μία πλούσια περιφέρεια. Είναι μία περιοχὴ ποὺ εὑμερεῖ. Τὸ Ἀργοστόλιον εἶναι ὁ πλουσιότερος δῆμος τοῦ Βασιλείου, κατὰ τὴν διολογία τοῦ καποτινοῦ δημάρχου Παναγῆ Βινιεράτου. Τὸ νησὶ κάνει ἄριστης ἔξαγωγές καὶ εἰσαγωγές. Μία μαρτυρία, λίγα χρόνια μεταγενέστερον, μᾶς πληροφορεῖ πῶς οἱ λιμενικοὶ φόροι Ἀργοστόλιον, ὑπέρεια ἀπὸ πλειστηριασμὸν νοικάζονται ἀντὶ 49.800 δραχμῶν<sup>6</sup>, ποσὸ διεξόλογο γιὰ τὴν ἔποιη.

Ἐτούτη λοιπὸν ἡ περιοδεία τοῦ ὑπουργοῦ, περισσότερο ἀπὸ σκοπούμπτη πολιτικο-οἰκονομική, παρὰ ἀπὸ συναποθηματισμὸν γενομένη, ἡταν μία εὐκαιρία γιὰ τὴν Ἀθήνα νὰ διαπιστώσει τὶς οἰκονομικὲς δυνατότητες τῶν «ένων ἔδαιφων» καὶ νὰ πραγματοποιήσει μία ἀπὸ τὶς καραχτηριστικὲς ἀφαμάζεις, ποὺ δὲν θὰ εἶναι οὕτε ἡ πρώτη οὕτε ἡ τελευταία.

«Ο κινό Κομονδοῦρος ἔλαβε μεθ’ ἑαυτοῦ ἐπὶ τοῦ Ταμείου τῆς Κεφαλληνίας 4.000 δρ. διὰ γενιάς τοῦ Κούτονς δαπάνας.»<sup>7</sup>

Ο σκοπὸς ὅμως τοῦ ὑπουργοῦ νὰ ταξιδέψει μέχρι ἑδῶ δὲν ἤτανε μόνο ὑπηρεσιακός. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ δῆλοι ποὺ ἀνακατεύοντανε στὴν πολιτικὴ προντίζανε μὲ ξῆλο τὸ κοινωνικὸν συμφέρον. Καὶ ὁ Κομονδοῦρος τὰ γρούνα ἐκείνα προσωθεῖται ὅπως εἴπαμε. ἀπὸ τὸ παλάτι καὶ τὸ πειθόποτο μιστικοσύμβολο ποὺ είχε δώσει ἡ Δανέζικη Αὖλη στὸ βασιλικὸν Γεώργιο, κώντα Σπάνεκ, γιὰ ἀρχηγὸν κόμματος καὶ γιὰ ποιωθιτούργος, ὅπως καὶ ἔγινε δὲ καὶ μὲ οἱ εἰς κατόπι...<sup>8</sup>

Ο ἐγούσας τοῦ στὴν Κεφαλονία εἶναι νὰ κάμει κόπια... Νὰ προστεριφετεὶ πολιτικοὺς παράγοντες καὶ κομματάρχες. Γνωρίζοντας τὸν ἀπορροφατούμοσθὸ τῶν μεταεντικῶν ἐπιποστότων ποὺ εἴχανε μεταβίθητε σὲ 'Ηρακλείτον Θοδού, καὶ ὑποστηριγτές τῆς πολιτικῆς τοῦ<sup>9</sup> Κομονδοῦρος δὲ διυσκολεύτηκαν στὸ ἔγον τοῦ

Ο Διονύσιος Ζωορίτης ή τὸν 'Ανεύστριτον<sup>10</sup> ή τὸν ὑποστηριγτή. Τὸ δέδιο καὶ ὁ Ν. Αραβαντηνός μὲ τὸ «Δίκαιο» καὶ τὴν οἰκογένεια Ποιλάνη - μὲ τὸν πατέρα Νικόλα έπικε-

φαλῆς<sup>11</sup>, μὲ τὶς κατὰ καιροὺς ἐφημερίδες τῆς «Η Κεφαλληνία» καὶ «Νέα Κεφαλληνία» καὶ τὶς κατοπινές, «ὁ Τύπος», «Νέα Εποχή», «Αφειδία». Ἀκόμα καὶ ὁ συνεργάτης τοῦ Πατραγιώτη Πανᾶς Ἀρέλος, θὰ ἔρθει σε οῆξη μὲ τὸ θεωρητικὸν ἀρχηγὸν τοῦ καὶ θὰ ὑποστηριγτεῖ τὸν Κομονδοῦρο μὲ τὸν «Σπινθῆρα» του, ποὺ σὲ κάθε ἔκδοσή του, θὰ ἐποξεύει πόνιους μύδρους ἐνάντια στὴ «Σφήκη» τοῦ Παναγιώτη Πανᾶ.

Ἀπὸ τὸ ἀρχοντολό, ἔχτος ἀπὸ τοὺς Γρεταλίνη καὶ Γερούλανα ποὺ τὸν φιλέζειντανε, θὰ κερδίσει τὸν 'Ανδρέα 'Αννινο, ποὺ γιὰ χαρέ τον θὰ ἔκδωσει τὴ «Σάλπιγγα». Καὶ στὸ Ληξούοι, ὅπως ἀναφέροθε τὸ Ν. Αραβαντηνό μὲ τὸ «Δίκαιο». Ἀργότερα βέβαια τὸ κόμμα θὰ ἴσχυροποιηθεῖ, σὺν μάλιστα γίνεται οὐσιαστές οἱ στρατιώτες τῆς ζωῆς τοῦ τόπου καὶ ἀπὸ δοσίλογη θὰ ἀποθεῖ... «Ἐθνικό κεφαλαιοῦ!» Η 'Ιστορία διδάσκει, ἀλλὰ δὲ φροντιστεῖ... Τὸ περιεργό εἶναι ποὺ πολιτικοὶ μὲ δημιουργατικὲς ἀρχὲς καὶ προοδευτικοὶ πόργομα, ὅπως ὁ Χαρούλας Τρικούπης, ποὺ μὲ τοὺς νέους προσανατολισμοὺς θὰ μηνήσει τὸ κύρος καὶ τὴ δύναμη της. θὰ μεταβίθητε σὲ οὐθιμιστή τῆς πολιτικῆς ζωῆς τοῦ πόλιταν καὶ ἀπὸ δοσίλογη θὰ ἀποθεῖ... «Ἄλλες μάλιστα, ὅπως ὁ «Πέλεκυς» κινηλοφοροῦν καὶ διατίθενται δωρεὰν!

«Οταν δὲν ἤτανε στὸν Παναγῆ Βινιεράτος θὰ δορεῖ στέγη στον Κομονδοῦρον τὴν Σατανᾶς» καὶ «Λαός» θὰ γίνονται ποιωνυμούδοντες. «Οσο γιὰ τοὺς πολιτικοὺς καὶ πολιτεύοντες θὰ ἀποχτήσει, ἀλλούς μόνιμους πειστασιακά, τὸν Ν. Μαυροκέφαλο, τὸν Π. Βινιεράτο, τὸν Ν. Βαλασπάνη, τὸν 'Αγαμένονα Μεταξά, γιὸ τοῦ Κωνσταντίνου, τὸ Δ. Μηλιαρέση, τὸ Λ. Μαυροκέφαλο, στὴν Κοανάνα. Καὶ στὴν Παλλική τοῦ Σκαλτσούνη, Μ. Τηνάλδο - Χαριτάτο καὶ Τούλανην 'Αραβαντηνό. Σμφωνα δύμως καὶ μὲ τὴν ἐπογῆ τὴ συνήθεια καὶ μὲ τὴν κομματικὴ ἀνάνκη, τοῦτο δῆλο δὲν θὰ τοῦ μείνονται πιστοί, ἀλλὰ γιὰ πολιτικὸν στρατόπεδο θὰ ἀλλάξουν καὶ ἀλλούς στέγη, πιὸ σίγουρος ἐπικράτησης, θὰ ἐπιδιώκουν.

Τέτοιες ἤτανε οἱ πολιτικὲς «ἀλιεύσεις» τῆς Αθήνας. Στὴ διοίκηση πλειονάρχης, η ἀνομόδια ἐπιτροπή, ἀπὸ τὸ Σεπτέμβριο τοῦ περασμένου γούνον, τοῦ 1864, ἔχει υποβάλει τὴν ἔκθεσή της ποὺ καταργεῖ τὶς νομαρχίες καὶ τὸ κούτον δόκιμον διαιρεῖται σὲ 5 διοικήσεις ποὺ περιλαβαίνουν 62 ἐπαρχίες καὶ ἀνάλογους δῆμους.

Η διοίκηση τῆς Κεφαλονίας περιλαβαίνει τὶς ἐπαρχίες:

«Τὴν τοῦ Ἀργοστόλου ἀποτελούμενην ἐκ τῆς δύοντος πόλεων καὶ τῶν περιοχῶν Ποταμίανα, Ταλαμαΐτες, Όμαλά, Λειβαρό. Εἰσοδοί τοῦ Τελώνεον.

Τη τῆς Πατσιλικῆς αποτελουμένην ἐκ τῆς δημοτικῆς Κεφαλληνού μεταβολήν 'Ανοιγόνδο - Κεφαληνῆ Μαροκώρια καὶ Θηναίας. Καὶ τὴν τῆς Σαμῆς ἀποτελουμένην ἐκ

τῶν περιοχῶν Πινγιού, Σάμης, 'Ερσον καὶ Πιλάρου.<sup>12</sup>

Αὐτὲς οἱ ἐπαρχίες ποὺ θὰ προσφέρουν στὴ Βούλη στρατιώ δόκιμην δραστηριότηταν (4 Κρανιαίς, 3 Πάλλης, 3 Σάμης...<sup>13</sup>), θὰ διαβρωθοῦν κομματικά μέχρι τέτοιου σημείου ποὺ οι γενιανούσι συναγωνιστές θὰ μεταβίθητον σὲ θανάτους πολιτικούς άντιτάλιτες. Αὐτὴν ἡ διώρεση καὶ διάσπαση τὴν γίνεται δολοφόνη ἀγάνεμα στὸ λαϊκό κίνημα ποὺ ἀνδρώθηκε καὶ ἔτοιμης στὴν περίοδο τῆς ξενοφοβίας!

Σ' αὐτὸ τὸ πολιτικὸ μαγιευεῖ, ὅποιο μὲ δημιουργητικὲς ἀρχὲς πορεύεται, τὸ πορεύομα, ὅπως ὁ Χαρούλας Τρικούπης, θὰ οὐδεὶς στρατιώτης της οἰκουμενικῆς ταχικής, οὐδὲ νόμος μποροῦσε νὰ λειτουργήσει, οὐδὲ δίκαιον νὰ ἐφαρμοστεῖ.

«Ο νόμος ...συστέλλεται... διαστέλλεται... περιστέλλεται... καὶ καταστέλλεται κατὰ τὰς περιστάσεις.»<sup>14</sup>

είναι τὸ σαρκαστικὸ λογοπαίγνιο στὰ γείλη τοῦ Λαοῦ! Η δωροδοκία καταντᾶ μόνη πληγή. Δωροδοκία ποδὸς τὰ ἐπάνων μέρη καὶ τὰ κάτω.

...διδάκτορες φέροντες διπλώματα τῶν ἀλλοδαπῶν καὶ τῶν ἡμετέρων Πανεπιστημίων, οἵτινες ἐκμεταλλεύονται τὰς εὐκαιρίας τῶν περιστάσεων καὶ τὰ χριστιανόπαθη ἀρχούχοιλων τραπέζων, ἥσοντο εἰς ἐπαφήν τὸ πέμπτον μετά τῆς πεινῆς καὶ οἱ ὑπορέται τοῦ Νόμου καὶ τοῦ Δικαίου κατεβίβαντον μετὰ τῆς μεγαλυτέρας προθιμίας διὰ ωταροῦ χαρτονομίσματος καὶ ἔτινον ἐν τῷ στομάχῳ τοῦ κτήνους τὴν συνείδησην τοῦ πολίτου...<sup>15</sup>

Η πτώση εἶναι τόσο μεγάλη καὶ ἡ διοίκηση δέν κάνει τίποτε νὰ τὴν σταμάτησε. Πιατί ἀρχήδως, εἰ ναὶ αὐτὸ ποὺ σὲ μεφέρει... Ανάταση ήθηκή καὶ ἀγνοιστική είλε στρατιώτες τὶς λαϊκές τάξεις, ποὺ τόρα ἔπει περὶ νὰ γονατίσουν ήθικά καὶ οἰκονομικά γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ δεχτοῦν στὸ λαϊκό τὸ χαλινό καὶ στὸ σόμα τὸ φιμωτρο.

Οταν δὲξαθαλίωση φτάσει στὸ ἀπροχώρητο, ή περίεργη θεωρία ποὺ δικαιώματος απο-





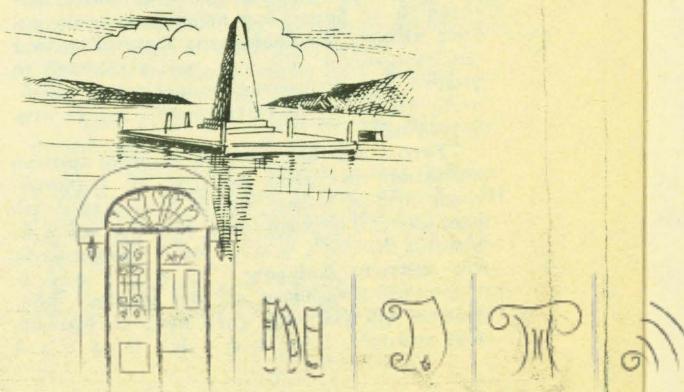
νὰ τὴ διαθέτει καὶ νὰ τὴν καρποῦνται ὅπως θέλει... Ακόμα καὶ νὰ τὴ διαχειρίζεται μέσω τῶν ἐντολοδόχων του ποὺ λέγονται Κ ν 6 ε φ ν ἡ σ ε 1 5 ΤΟΤ.

Αὐτὸ λέει καὶ τὸ ἀστικὸ καὶ τὸ πολιτικὸ δίκαιο...

Τὸ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ὅμως ΔΙΚΑΙΟ τὸ λέει::;

### ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

- 1) Διάβαζε 'Ηλία Τσιτσέλη, Κεφαλληνιακὰ Σύμμικτα Α', ἐν 'Αθήναις 1904, σελ. 301.
- 2) Ἐφημερίδα 'Εγερσίς, φ. 27, 27.11.1893, σελ. 3β.
- 3) Τὸ σπίτι αὐτὸ ποὺ κρατήθηκε μετὰ τὸν σεισμὸν τὸ ισόγειό του καὶ ἐνισχύθηκε ἀντισεισμικὸ τὸ ἔφτιαξαν γόνω στὰ 1860—61 οἱ ἀδελφοὶ Περιστιάνου ἀπὸ τὸν δοπούν τὸ ἀγόρασε ὁ Μ. Γκεντιλίνης.—μαρτυρία Μ. Φ. Κοσμετάτου—
- 4) Ἐφημερίδα 'Η Κεφαλληνία, φ. 36, 20.2.1865, σελ. 4α.
- 5) Ἐφημερίδα 'Ανεξάρτητος, φ. 7—8, 11.8.1879, σελ. 3β.
- 6) 'Η Κεφαλληνία ὅ.π., σελ. 4β.
- 7) Διάβαζε Γεωγίου Ρούσσου. Νεώτερη Ἰστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ 'Εθνους Τ. Δ, σ. 256.
- 8) ὅ.π., σελ. 239.
- 9) Ἐφημερίδα Θρίαμβος, φ. 7, 19.9.1864—στὸ περιθώριο—.
- 10) 'Η. Τσιτσέλη, ὅ.π., Β', ἐν 'Αθήναις 1960, σελ. 607.
- 11) Ἐφημερίδα ὁ Πολίτης, φ. 7, 2.1.1887, σελ. 4α.
- 12) Ἐφημερίδα ἡ Πλάστιγξ, φ. 1, 22.9.1895, σελ. 1α.
- 13) ὅ.π., σελ. 1β.
- 14) Βλέπε γι' αὐτὸν 'Η. Τσιτσέλη ὅ.π., Α', σελ. 649.
- 15) Ἐφημερίδα ἡ 'Ἐπαγγέλητις, φ. 18, 12.9.1867, σελ. 1β.
- 16) Ἐφημερίδα Ζεύνιον. φ. 97, 10.7.1899, σελ. 2α.
- 17) Ἐφημερίδα ὁ Λαός, φ. 4, 11.8.1870, σελ. 4β. 'Ο Χριστόδουλος Βαντώρος ἥτανε ὑπουργὸς δῆμαρχος, ἀντίπαλος τοῦ Παναγῆ Βινιεράτου.
- 18) 'Ο Πολίτης ὅ.π., φ. 9, 18.1.1887, σελ. 2α.
- 19) ὅ.π., σελ. 2β.
- 20) Γεωγίου Ρούσσου ὅ.π., σελ. 310.
- 21) 'Ο γύρος τοῦ Κοντάβου' φτιάχτηκε στὰ 1931 καὶ στοίχισε τότε 450.000 δρ. Τὸν ἀνέλαβε ὁ ἐργολάβος Εὐάγγελος Μοντεσάντος — ἐφημερίδα Τελώνιον, φ. 635, 1.8.1931, σελ. 4α —.
- 22) Ἐφημερίδα ἡ Σφήκα, φ. 56, 24.11.1868, σελ. 3β—4α.
- 23) Ἐφημερίδα ἡ Θέμις, φ. 92, 23.11.1868, σελ. 2β—3α.
- 24) Σφήκα ὅ.π., φ. 57, 30.11.1869, σελ. 1β.
- 25) 'Η ἀγόρευση στὴ Σφήκα, φ. 61. 21.12.1868.
- 26) Ἐφημερίδα 'Εμπρός, φ. 129, 27.11.1889, σελ. 2γ.
- 27) ὁ π., σελ. 3α.
- 28) Ἐφημερίδα Πατριώτης, φ. 14, 23.9.1877, σελ. 3α. Πρόκειται γιὰ τὴ σημερινὴ ὁδὸς «Σουηδίας».
- 29) Γ. Ρούσσου ὅ.π., σελ. 434.
- 30) 'Ο Λαός ὅ.π., φ. 21, 19.7.1880, σελ. 1α.
- 31) ὁ.π.
- 32) ὁ.π., φ. 22, 26.7.1880, σελ. 1α.
- 33) 'Η. Τσιτσέλη, ὁ.π., Β', σελ. 681.
- 34) Βαρέλα — μέτρον εἰδικῆς χωρητικότητος οἴνου καὶ ἐλαίου. 'Ἐν Ζακύνθῳ ἡ βαρέλα χωρεῖ 69,4 λίτρας ἵσας μὲ 54 ὄκαδας. Λ. Ζώη, Λεξικὸν Ἰστορικὸν καὶ Λαογραφικὸν Ζακύνθου Τ. Β', 'Αθῆναι 1963, σελ. 74.
- 35) Δίστηλον — Κολωνᾶτον. 'Αργυροῦν Ισπανικὸν νόμισμα ἀξίας ἐνὸς ταλλήρου. 'Ἐπὶ Ἀντιβασιλείας τὸ Δ. ἡδύνατο ἐξ δραχμάς. Λ. Ζώη, ὁ.π., σελ. 124.
- 36) 'Ο Λαός, ὁ.π., φ. 22, σελ. 1β.
- 37) ὁ.π., φ. 23, 3.8.1889, σελ. 1α. Γιὰ τὴν ἀνιση φρολογίαν στὰ 'Ἐπτάνησα διάβαζε καὶ 'Ανδρ. 'Ανδρεάδη, περὶ οἰκονομικῆς διοικήσεως τῆς 'Ἐπτανήσου ἐπὶ Βενετοχρατίας, τόμ. Α', ἐν 'Αθήναις 1914, σελ. 3 καὶ 7 καὶ συνέχ.
- 38) ὁ.π., φ. 16, 14.6.1880, σελ. 4αβ.
- 39) ὁ.π.
- 40) Ἐφημερίδα 'Η Κάλπη, φ. 1, 24.7.1890, σελ. 2β.
- 41) Γ. Ρούσσου ὁ.π., σελ. 238.  
ΑΙΓΑΛΕΟΣ - ΔΙΟΝΤΣΗΣ ΔΕΜΠΟΝΟΣ  
'Αγοστόλι, Αὔγουστος τοῦ '76.



**ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ**  
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ  
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ



## **ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ**



**ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ**  
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ  
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ